

**College financieel toezicht
Curaçao en Sint Maarten**

Aan
De Voorzitter en de leden van het Cft

Adres kantoor Curaçao

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao

Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten

Convent Building 26
Frontstreet, P.O. Box 686
Philipsburg, Sint Maarten

Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

- Intern Memo -

Contactpersoon
Pier Hornstra
Datum
11-Feb-2013
Ons kenmerk
Cft 201300115
Pagina
1/5

Telefoonnummer
+5999 461 9081
E-mail
info@cft.an
Uw kenmerk

Bijlagen
1

Onderwerp
Aanvullende informatie vermogenspositie SVB Curaçao

In voorliggend intern memo wordt uiteengezet in hoeverre het vermogen van de SVB is gemuteerd sinds de ontmanteling van de Nederlandse Antillen op 10 oktober 2010. Daarnaast zal nader worden ingegaan op de oorzaken van deze mutaties en de manier waarop Curaçao tracht te voorkomen dat verder wordt ingeteerd op de reserves van de SVB. Tevens is ter volledigheid in de bijlage een overzicht opgenomen van de vermogens van de overheidsvennootschappen op Curaçao.

Vermogen SVB

Op 9 oktober 2010 bedroeg het vermogen van de SVB ANG 718 miljoen. Op 10-10-'10 bedroeg het vermogen ANG 475 miljoen; een vermindering van ruim ANG 242 miljoen als gevolg van de ontmanteling van de Nederlandse Antillen waardoor een deel van de vermogens zijn overgegaan naar Nederland (BES-eilanden) en Sint Maarten.

In de periode 10-10-'10 tot eind 2011 is het vermogen van de SVB met bijna ANG 150 miljoen afgenomen als gevolg van tekorten in de zorgfondsen en met name het AOV-fonds (oudedagsvoorziening). Vervolgens is het vermogen in 2012 verder afgenomen met ANG 110 miljoen, waarmee het vermogen op 31 december 2012 uitkomt op bijna ANG 216 miljoen.

Vermogensverloop SVB

9 oktober 2010	718 miljoen
Mutaties vermogen boedelscheiding/-verdeling	-242 miljoen
10 oktober 2010	476 miljoen
Tekorten 10-10-'10 t/m 2011	-150 miljoen
31 december 2011	326 miljoen
Tekorten 2012	-110 miljoen
31 december 2012	216 miljoen

Geconcludeerd kan worden dat het vermogen van de SVB sinds 10-10-'10 is afgenomen met ANG 517 miljoen. Daarvan is ANG 242 miljoen het gevolg van de boedelverdeling behorend bij de ontmanteling van de Nederlandse Antillen. De resterende afname van circa ANG 270 miljoen wordt verklaard door tekorten in de zorgfondsen en het AOV-fonds, doordat de premie-inkomsten in deze fondsen beduidend achterblijven bij de uitgaven.

Een belangrijke oorzaak voor de tekorten in de sociale fondsen is de bevolkingssamenstelling. Curaçao heeft een relatief oude bevolking, waardoor het vergrijzingsprobleem zich al volop manifesteert. De bevolkingen van Sint Maarten en de BES-eilanden zijn relatief veel jonger. Ter illustratie: in 2010 kende het land Nederlandse Antillen circa 47.000 AOV-gerechtigden; in 2011 kende Curaçao zo'n 44.000 AOV-gerechtigden. Dit betekent dat slechts een klein deel van de AOV-gerechtigden op de Nederlandse Antillen woonachtig is op Sint Maarten of de BES-eilanden. In feite hebben deze eilanden tot 10-10-'10 ervoor gezorgd dat de zorg- en AOV-uitgaven op Curaçao betaalbaar bleven. Dit is ook de reden dat juist in 2011 voor het eerst de grote tekorten in de sociale fondsen duidelijk werden. Daar komt bij dat tot 2008 de SVB er in is geslaagd goede beleggingsresultaten te behalen, waarmee in eerste instantie de al zichtbare trend van te hoge uitgaven tegenover de premie-inkomsten werd opgevangen. Met de intrede van de financiële crisis is het beleggingsresultaat afgenomen en daarmee de financieringsmogelijkheden voor de tekorten ook.

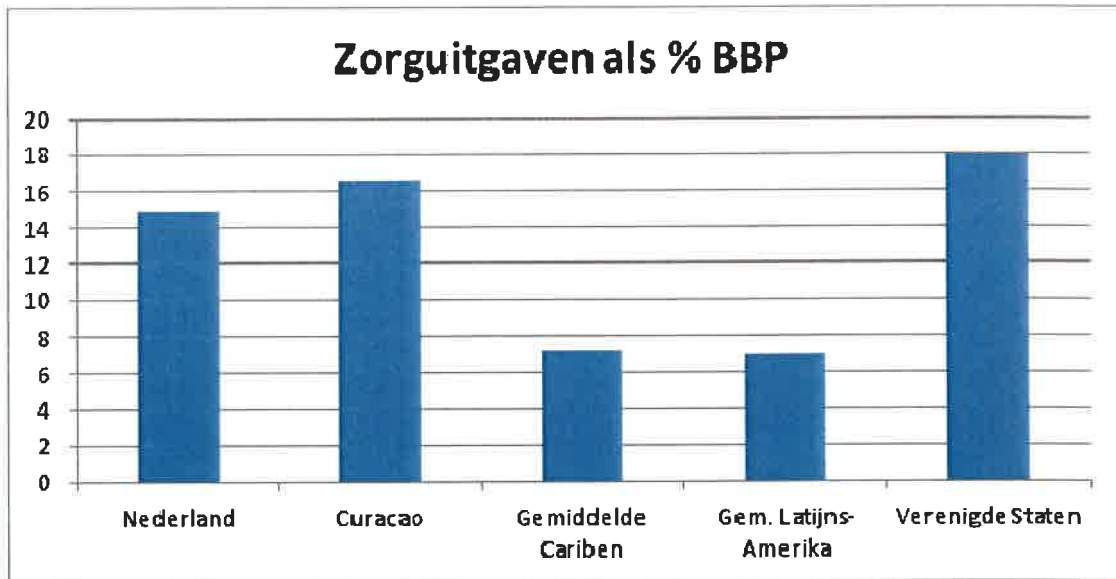
Om bovenstaande reden is het takenkabinet maatregelen aan het doorvoeren in de zorg en de oudedagsvoorziening die ertoe moeten leiden dat de premie-inkomsten stijgen en de uitgaven dalen (met name als gevolg van pakketverkleining in de zorg en verhoging van de pensioenleeftijd).

Zorguitgaven¹

Zoals aangegeven heeft de SVB de afgelopen jaren fors moeten interen op reserves mede als gevolg van tekorten in de zorgfondsen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat Curaçao te kampen heeft met relatief hoge zorguitgaven. In 2011 bedroegen

¹ Bron: Zorgrekeningen Curacao 2008-2011

de zorguitgaven 16,6% van het BBP. Uit onderstaande grafiek blijkt dat dit vergeleken met andere landen hoog is².

Een groot verschil met Nederland betreft de financiering van de zorguitgaven. Waar in Nederland een groot deel wordt bekostigd uit premies (in 2011 74% tegen slechts 30% op Curaçao), wordt op Curaçao verreweg het grootste deel van de uitgaven rechtstreeks door de overheid gedaan (in 2011 57% tegen 13% in Nederland). De premie-inkomsten blijven achter bij de uitgaven; een van de redenen waarom het takenkabinet de zorgpremie gaat verhogen en tegelijkertijd de uitgaven tracht te verlagen.

Los van de kwaliteit van de zorg – waarvan duidelijk is dat deze omhoog zal moeten – is duidelijk dat de overheidsuitgaven aan de zorg op een te hoog niveau liggen. Het takenkabinet heeft om deze reden maatregelen getroffen die enerzijds de kwaliteit van de zorg moeten verhogen en anderzijds moeten leiden tot minder zorguitgaven in het algemeen en voor de overheid in het bijzonder. Dit zal er mede toe leiden dat er een verschuiving van de financiering optreedt van de overheid naar burgers en bedrijven.

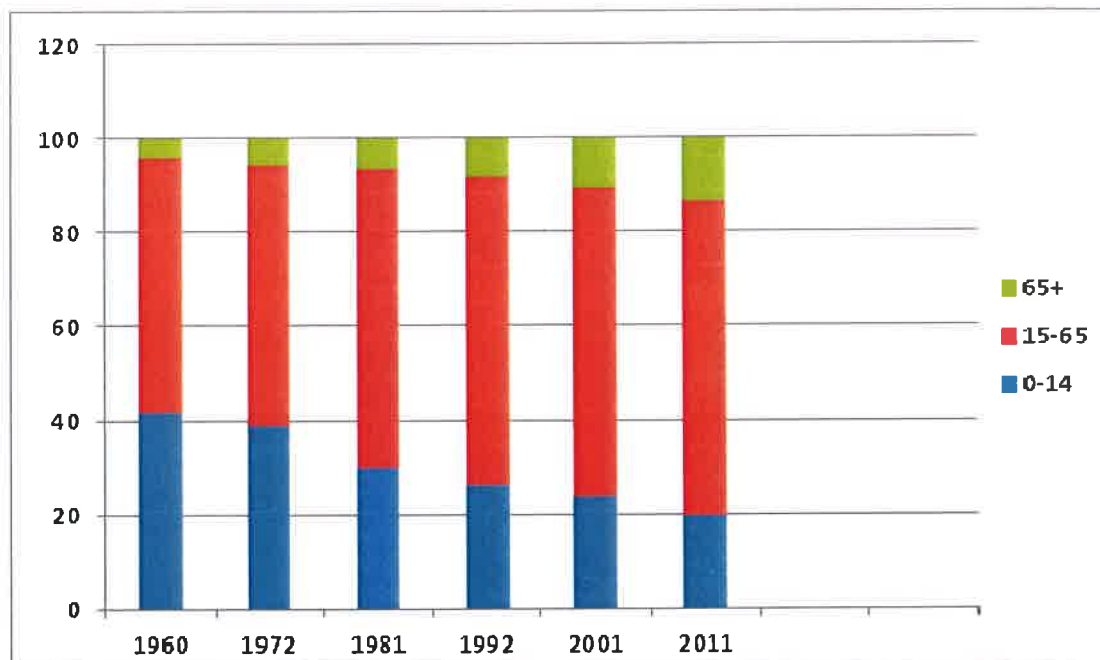
Uitgaven oudedagsvoorziening

Evenals bij de zorgfondsen zijn de uitgaven van de oudedagsvoorziening vanaf 2011 fors hoger dan de premie-inkomsten. Tot 2011 was dit niet of minder het geval doordat de kosten werden gedragen door de relatief jonge bevolkingen van de overige eilanden van de Nederlandse Antillen. Bovendien heeft de SVB jarenlang goede beleggingsresultaten behaald waarmee de inkomsten substantieel werden verhoogd.

Uit de census van het CBS blijkt dat de gemiddelde leeftijd op Curaçao sinds 1960 is gestegen van 25 jaar naar 38,5 jaar. 13,8% van de bevolking is 65 jaar of ouder. Tegenover iedere 65-plusser stonden in 1960 ruim zes werkenden; inmiddels zijn dat er

² Voor Nederland, Curaçao en de Verenigde Staten betreffen het cijfers over 2011, voor Caribische en Latijns-Amerikaanse landen cijfers over 2010. Voor de Caribische landen is het gemiddelde genomen van veertien landen, voor Latijns-Amerika het gemiddelde van negentien landen.

drie, ondanks een spectaculaire toename van de participatie in dezelfde periode. 18% van de bevolking is pensioengerechtigd; een percentage dat in 2008 nog 16,8% was. De SVB rekent in de meerjarencijfers met een uitgavenstijging van 6,2% per jaar als gevolg van de vergrijzing (bovenop 3% indexering).

Bron: Census 2011, Centraal Bureau voor de Statistiek 2012

De uitgaven aan de AOV bedroegen in 2011 zo'n ANG 365 miljoen (circa 6,7% BBP), terwijl de werkgevers- en werknemerspremies ruim ANG 275 miljoen betroffen. Het tekort in het AOV-fonds over 2012 is verder opgelopen naar ruim ANG 120 miljoen en zal bij ongewijzigd beleid ieder jaar verder toenemen. Voor de zomer van 2013 zal het fonds leeg zijn.

Net als bij de zorgfondsen is duidelijk dat de financiering van de oudedagsvoorziening op de huidige wijze niet langer houdbaar is. Het takenkabinet is voornemens maatregelen te nemen die ertoe moeten leiden dat het fonds weer vermogen gaat opbouwen in plaats van inteert op de reserves. Het betreffen zowel inkomstenverhogende maatregelen (waaronder verhoging van de werkgeverspremie) als bezuinigingen (de pensioenleeftijd wordt verhoogd van 60 naar 65 jaar en de uitkering wordt niet langer onvoorwaardelijk geïndexeerd maar afhankelijk van de nominale economische ontwikkeling).

Naam	Balans totaal			Bruto-omzet			Resultaat			Vermogenspositie			Algemene reserve		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Aqualectra	909.696	872.914		508.938	574.617		8.328	-64.125		289.904	224.119		-235.096	-300.881	
UTS	450.089	473.365		369.069	451.789		15.160	15.145		172.301	187.445		-7.718	7.427	
Selikor	56.096	51.769	52.409	38.535	40.812	42.752	401	938	739	22.709	25.046	26.178	10.572	13.173	13.956
NPNA	14.289	14.781	14.517	24.990	27.661	22.429	-2.986	72	-6.574	-33.275	-29.444	-35.203	-35.217	-35.145	-41.720
CPA	203.223	186.002		67.474	66.669		10.009	-36.315		118.377	80.655		55.002	18.810	
ABC	8.348	11.355		14.028	14.541		1.979	2.039		-1.910	4.001		-5.095	815	
NAATC	35.508	33.417	38.372	16.635	17.461	19.019	1.948	754	2.082	7.622	8.541	9.377	1.712	2.631	3.467
CORE	10.462	11.872	12.715	4.306	4.936	5.002	664	500	461	5.800	6.300	7.593	3.800	4.300	5.593
Curinde	80.408	76.834		12.914	12.798		1.061	1.020		64.137	65.158		31.714	32.735	
Isla (Rdk)	376.487	398.257		46.575	40.858		20.964	18.934		368.075	387.009		316.075	335.009	
CAH	46.627	49.924		8.108	8.407		5.727	2.194		38.514	40.708		-787	1.407	
StadsHerstel	26.767	28.671		1.557	1.605		30	342		20.089	20.431		2.582	2.923	
Woningbouw	8.895	7.146		387	485		135	162		-382	-220		-982	-820	
Buskabaai	2.344	2.165		45	132		-70	-91		-985	-1.076		-1.085	-1.177	
Curroil	337.089	317.383		796.751	963.415		7.109	-12.938		121.244	108.306		111.739	98.801	
Giro	1.378	1.237	1.404	63.703	63.261	65.131	11.784	15.928	23.409	103.223	117.981	138.940			
Korpodeko	79.712	74.439		4.312	3.277		44	-4.269		73.362	69.092		6.570	2.602	
BAB	7.014	6.562		15.960	15.970		1.134	937		-1.046	-109		-1.046	-109	
CDM	50.310	50.518	25.109	86.631	73.658	2.543	-10.594	-4.043	-6.133	7.354	2.885	-3.915	-156.643	-161.527	-167.911
OBNA	88.231	97.065		5.312	5.519		714	802		39.344	40.146		16.298	17.101	
PSB		11.879	293.696		1.960	1.538		45	-375		4.931	33.058		-39	19.252
SBR		1.344	1.293		73	65		-38	-49		1.330	1.281		1.273	1.224
APC			4.017			171			-58			3.794		-44	-101
SVB	893.570	879.621	754.914	645.198	520.397	588.434	46.873	-37.921	-197.908	725.996	718.163	326.092	484.903	450.929	100.820
FZOG			-			32.301			-49.631						
WINAIR	8.895	7.146		387	485		135	162		-382	-220		-982	-820	